

Nieuwsbrief pensioenfondsen – januari 2021

Sustainable Finance Disclosure Regulation

1. Inleiding

Met ingang van 10 maart 2021 zullen pensioenfondsen aan de verplichtingen van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) moeten voldoen. SFDR verplicht financiële marktdeelnemers, zoals pensioenfondsen, informatie te verschaffen over het duurzaamheidsbeleid en transparant te zijn over de uitvoering daarvan. De aard van de verplichtingen brengt verder met zich mee dat pensioenfondsen over specifiek beleid beschikken. De AFM zal toezien op de naleving van deze verordening.

De SFDR komt voort uit het EU Actionplan on Sustainable Finance. Het doel van de SFDR is de transparantie over duurzaamheid te vergroten, waardoor het voor eindbeleggers gemakkelijker wordt om te begrijpen hoe duurzaamheid een rol speelt in hun beleggingen en eventueel om beleggingen te vergelijken. Dit om greenwashing te voorkomen.

SFDR bevat drie soorten informatie die relevant zijn voor pensioenfondsen:

1. Verschaffen van informatie over beleid en precontractuele informatie:
 - Informatie over integratie duurzaamheidsrisico's (artikel 3 en 6).
 - Informatie over rol duurzaamheid in beloningsbeleid (artikel 5).
2. Transparantie van ongunstige effecten van beleggingen (artikel 4).
3. Transparantie over duurzame producten, met twee ambitieniveaus:
 - Producten die ESG-kenmerken promoten (artikel 8).
 - Producten die duurzame beleggingen tot doel hebben (artikel 9).

Een deel van de SFDR wetgeving dient uiterlijk 10 maart 2021 te zijn geïmplementeerd. In deze nieuwsbrief lichten wij toe wat er van pensioenfondsen wordt verwacht voor 10 maart 2021, welke keuzes zij kunnen maken en welke implicaties dit heeft.

2. Tijdslijnen

De SFDR wetgeving bestaat uit twee levels: Level 1 bevat hoog-over principes. In Level 2, of Regulatory Technical Standards ('RTS'), wordt voor een aantal artikelen nader uitgewerkt hoe exact aan level 1 voldaan moet worden.

De implementatiedatum voor SFDR level 1 is 10 maart 2021. De publicatie van de RTS wordt verwacht in Q1 2021. Een deel van de Level 2 verplichtingen hoeft mogelijk pas in 2022 te worden geïmplementeerd. Ondanks dat mogelijk pas laat alle details bekend zijn, moet level 1 uiterlijk 10 maart 2021 geïmplementeerd zijn.

3. Wat moeten pensioenfondsen doen voor 10 maart 2021?

Onderstaand lichten wij artikelsgewijs toe wat pensioenfondsen uiterlijk 10 maart 2021 gedaan moeten hebben. Indien hier keuzes gemaakt kunnen worden, staan wij stil bij de eventuele implicaties van de keuze. Belangrijk bij de implementatie van deze regelgeving is dat geldt dat deze geheel en consistent nageleefd moet worden.

De verordening maakt onderscheid tussen financiële producten en financiële marktdeelnemers. Een pensioenfonds wordt gezien als een financiële marktdeelnemer. In geval van pensioenfondsen is het financiële product de pensioenregeling.

Verschaffen van informatie over beleid en precontractuele informatie

Artikel 3 – transparantie ESG-beleid

Een pensioenfonds dient vast te leggen hoe zij rekening houden met gebeurtenissen op ESG-gebied die een negatief resultaat op de beleggingen kunnen hebben (de zogenaamde duurzaamheidsrisico's). Dit dient op de website te worden gepubliceerd.

De meeste pensioenfondsen hebben al een ESG-beleid. Er dient nagegaan te worden of dit in lijn is met de verordening of dat een aanpassing nodig is.

Artikel 5 – transparantie beloningsbeleid

In het beloningsbeleid dient te worden aangegeven *hoe* het beloningsbeleid spoort met de integratie van duurzaamheidsrisico's. Dit betreft de beloning van de eigen organisatie, dus van bestuurders en medewerkers bestuursbureau, niet van vermogensbeheerders.

Hier is sprake van als in het beloningsbeleid een gezond en doeltreffend risicobeheer met betrekking tot duurzaamheidsrisico's wordt gepromoot, terwijl de beloningsstructuur niet aanzet tot het nemen van buitensporige risico's in verband met duurzaamheidsrisico's en gepaard gaat met aan de risico's aangepaste prestaties.

Dit beleid dient op de website te worden opgenomen.

Artikel 6 – transparantie in precontractuele informatie

In de SFDR wordt een aantal keer over 'precontractuele informatie' gesproken. Precontractuele informatie betreft voor pensioenfondsen informatie over de pensioenregeling die met nieuwe deelnemers wordt gedeeld.

Ondanks dat duidelijk is dat deze teksten niet geschreven zijn met pensioenfondsen in het achterhoofd (er is immers geen keuzevrijheid voor deelnemers op basis van deze precontractuele informatie), dienen pensioenfondsen zich wel aan deze regels te houden.

In de precontractuele informatie dient te worden opgenomen:

- Een beschrijving van de wijze waarop duurzaamheidsrisico's onderdeel uitmaken van het beleggingsproces;
- Het waarschijnlijke effect van duurzaamheidsimpact op het rendement van het financiële product;
- of een uitleg waarom duurzaamheidsrisico's geen invloed hebben op het bovenstaande (comply or explain). Echter, is het de vraag of pensioenfondsen met een ESG-beleid deze keuze kunnen maken, gezien het feit dat alle informatie en uitingen consistent moeten zijn.

De AFM geeft aan dat de voorgeschreven precontractuele informatie uitgewerkt kan worden in laag 3 van pensioen 1-2-3 en dat een verwijzing naar deze informatie wordt opgenomen in laag 1. In de huidige precontractuele informatie is al informatie over duurzaam beleggen opgenomen op basis van onder andere de IORP wetgeving. Pensioenfondsen hebben hier doorgaans echter geen beschrijving van de effecten op het verwacht rendement in opgenomen. Dit vraagt derhalve om een aanpassing.

Transparantie van ongunstige effecten van beleggingen

Artikel 4 – transparantie van ongunstige effecten (entiteitsniveau)

Als een pensioenfonds de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking neemt, dient een verklaring over het “due diligence” beleid met betrekking tot die effecten te worden gepubliceerd op de website.

Hierbij mag een pensioenfonds de proportionaliteit, afhankelijk van de aard, schaal en complexiteit van de pensioenregeling in acht nemen (open norm). De verklaring op de website dient in de voorgeschreven terminologie en (minimale) inhoud van de SFDR te zijn. Hierin dient onder andere te worden opgenomen:

- Gedragslijnen over de vaststelling en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten.
- Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten en genomen of geplande maatregelen (bijvoorbeeld engagement of uitsluitingen).
- Engagementbeleid volgens Shareholder Rights Directive (artikel 3g).
- Verwijzing naar commitment tot internationale standaarden (zoals de OESO richtlijnen).

Naar verwachting zal er gerapporteerd moeten gaan worden over ten minste 34 indicatoren. Meer details over de rapportage verplichtingen volgen in de RTS.

Als ongunstige effecten niet meegenomen worden in de besluitvorming ('opt-out'), dan dient er een verklaring op de website gepubliceerd te worden waarom dat zo is (comply or explain) en of en wanneer ongunstige effecten wel in aanmerking worden genomen.

Het staat een pensioenfonds met minder dan 500 werknemers vrij om voor de opt-out te kiezen. Dit lijkt gezien de onduidelijkheid over de Level 2 vereisten voorlopig een aantrekkelijke keuze. Op termijn past opting-out mogelijk minder goed indien het pensioenfonds een MVB-beleid heeft waarin wordt ingegaan op ongunstige effecten. Ook lijkt de opt-out minder logisch voor ondertekenaars van het IMVB-convenant. In het IMVB-convenant wordt immers gevraagd een due diligence beleid op te stellen. Omdat alle door het pensioenfonds verschaft informatie consistent dient te zijn (SFDR artikel 13), lijkt het moeilijk verenigbaar dat een pensioenfonds dat IMVB heeft ondertekend, kiest om de transparantie onder artikel 4 niet te verschaffen, terwijl het als onderdeel van de IMVB-verplichtingen wel een ESG due-diligence beleid heeft opgesteld. Hierover wordt echter nog discussie gevoerd in de sector.

Transparantie over duurzame producten

In de SFDR wordt onderscheid gemaakt tussen financiële producten die duurzame beleggingen ten doel hebben (zgn. artikel 9-producten) en financiële producten die duurzame kenmerken promoten (zgn. artikel 8-producten). Een derde categorie zijn de financiële producten die niet als duurzaam worden gepromoot (zgn. overige producten).

Een pensioenregeling wordt gezien als financieel product en moet ook geclassificeerd worden. De AFM heeft aangegeven dat pensioenregelingen waarschijnlijk als 'overig product' of eventueel als artikel 8-product aangemerkt zullen worden. De classificatie doen pensioenfondsen in beginsel zelf.

Indien de pensioenregeling als 'overig product' wordt geclassificeerd, mag het pensioenfonds in uitingen niet meer aangeven dat het duurzaam belegt. Alle communicatie van het pensioenfonds dient in lijn te zijn met deze keuze. Voor pensioenfondsen die duurzaam beleggen hoog in het vaandel hebben, lijkt deze classificatie ons moeilijk.

De implicatie van de keuze classificatie als artikel 8 is dat er aanvullende eisen zijn op het gebied van onderbouwing, precontractuele informatie, publicatie op de website en rapportageverplichtingen.

Artikel 8 – categorisatie duurzame producten:

SFDR eisen aan informatie voor artikel 8 producten:

- Precontractuele informatie over de wijze waarop aan ESG-kenmerken wordt voldaan. Dit mag eventueel met een link naar de website.
- Een uitleg over de wijze waarin een financieel product bijdraagt aan ESG-kenmerken en indien er een index als benchmark wordt gevolgd ook een uitleg waarom deze index consistent is met die kenmerken.
- Informatie op de website over de ESG-kenmerken, gebruikte methodologieën, ESG-indicatoren, gegevensbronnen en screeningscriteria (is artikel 10).
- In het jaarverslag: de mate waarin aan de ESG-kenmerken is voldaan (is artikel 11). Deze regel gaat in 2022 in.

Er dient verantwoording te worden afgelegd over de geformuleerde doelen of kenmerken. Omdat hier specifieke data voor nodig is, heeft de AFM aangegeven dat bij het formuleren van de doelstellingen al rekening gehouden moet worden met de beschikbare data.

De concept RTS laat zien dat zeer gedetailleerde informatie moet worden gerapporteerd, mogelijk in een verplicht template. De keuze voor classificatie als artikel 8 product zal naar verwachting een aanzienlijke rapportageverplichting geven.

Voorwaarden aan de informatievoorziening

Artikel 12 – herziening van informatie en artikel 13 - publieke uitingen

Voor pensioenfondsen gelden bovendien de voorwaarden uit artikel 12 en 13 bij het verstrekken van informatie:

- De informatie op de website dient altijd actueel te zijn. Indien informatie wijzigt dient dit vergezeld te gaan van een toelichting op de wijziging op de website (artikel 12).
- Verschafte informatie op de website of via andere media mag nooit in strijd zijn met informatie verschaft overeenkomstig de SFDR-verordening. Een en ander dient dus altijd consistent te zijn (artikel 13).

De consistentievereiste uit artikel 13 heeft naar verwachting met name impact op de minimale opties in artikel 4 en artikel 6, en de classificatie. Het is maar de vraag of pensioenfondsen met een ESG-beleid deze keuzes kunnen maken, gezien het feit dat alle informatie en uitingen consistent moeten zijn.

3. Tot slot

Met deze nieuwsbrief hebben wij inzicht gegeven in wat de SFDR voor pensioenfondsen betekent. Wij helpen u graag verder met de invulling van deze regelgeving. Daarnaast kunnen wij u door middel van een gap-analyse inzicht geven waar uw huidige MVB-beleid staat ten opzichte van de vereisten vanuit de SFDR regelgeving.

Indien u naar aanleiding van deze nieuwsbrief van gedachten wilt wisselen over de SFDR of een ander ESG-onderwerp, dan kunt u contact op nemen met:

Caroline Bosch
Caroline.Bosch@sprekelsenverschuren.nl

Philippe van Leeuwen
Philippe.van.Leeuwen@sprekelsenverschuren.nl